

Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til: 26.02.2025/26.02.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Ledelse og styringssystem	Versjon: 11.01
Godkjenner: Skorge, Trude Duellien	□
Dok. ansvarlig: Synnøve Norstrand	Dok.id: D01091

Innhold

1	Formål	1
2	Målgruppe.....	1
3	Definisjoner.....	1
4	Oppgaver og ansvar	1
4.1	Akutte tiltak	1
4.2	Kontakt	2
4.3	Generell informasjon.....	2
5	Referanser	2
6	Siste endringer	2

1 Formål

Å hindre at ansatte skal bli påført sårinfeksjoner, andre infeksjoner og blodsmitte på grunn av bitt eller klor fra pasient.

2 Målgruppe

Alle ansatte som i sitt arbeid kan utsettes for bitt eller klor fra pasient.

3 Definisjoner

Med bitt- eller klorskader i denne sammenheng menes sårskader i hud på ansatt, etter bitt eller klor fra pasient.

4 Oppgaver og ansvar

4.1 Akutte tiltak hos den ansatte (skadde)   4.2 Kontakt   4.3 Generell informasjon

4.1 Akutte tiltak

- Dersom bitt eller klor fra pasient har forårsaket sår i huden hos ansatt rengjøres såret med Klorhexidinsprit og bandasjeres.
- Profylaktisk antibiotikabehandling kan være aktuelt ved bitt eller klor, men ved overfladiske skader trenges det vanligvis ikke.
- Profylaktisk antibiotikabehandling (Fenoksymetylpenicillin, evt. Ciprofloksacin ved penicillinallergi) i 3-4 dager anbefales ved bitt dersom:
  - Såret ikke kan rengjøres
  - Såret er eldre enn 24 timer og ikke er behandlet

- Såret er lokalisert til hendene
- Såret har ført til skade på dypereliggende vev
- Det er liten risiko for at menneskebitt kan medføre smitte av Hepatitt B, Hepatitt C eller HIV, men i sjeldne tilfeller kan smitte overføres gjennom blødende bitt som har penetrert hud.
Følg da: [Prosedyre ved stikk-, kuttskader, sprut og blodsøl med fare for smitte med biologiske faktorer](#)
- Det er svært lite sannsynlig at det overføres smitte ved klorskade, og slike skader følges kun opp i helt spesielle tilfeller.

4.2 Kontakt

- Bedriftshelsetjenesten v/bedriftssykepleier eller bedriftslege gir råd og veiledning ved bittskader og kan kontaktes hverdager fra kl. 08:00 – 15:00.
- Etter Bedriftshelsetjenestens arbeidstid (8:00-15:00), i helger eller på høytidsdager kan legevakten kontaktes for råd og veiledning og evt behandling.

4.3 Generell informasjon

- Infeksjon etter menneskebitt skyldes vanligvis Staphylococcus aureus (gule stafylokokker) eller bakterien Eikenella corrodens som første gang ble identifisert i 1948 og som finnes i normalfloraen i munnhulen.
- Andre bakterier som kan gi infeksjon etter menneskebitt er streptokokker og anaerobe bakterier.
- *Tetanus (stivkrampe)* kan ikke overføres med menneskebitt.

5 Referanser

Interne referanser

[1.1.9-4.4.2-01](#) [Strakstiltak ved stikkskade og blodsøl \(Stikkskadeplakaten\)](#)

Eksterne referanser

[1.16.4 Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#)
[1.16.4.6 Kapittel 7. Risikovurdering \(Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning\)](#)
[1.16.4.9 Kapittel 10. Planlegging, tilrettelegging av arbeidet og sikker drift \(Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning\)](#)
[1.2.2.7.1 Arbeidsplassforskriften](#)
[1.2.2.7.1.4 Kapittel 5. Skilting og merking \(Arbeidsplassforskriften\)](#)
[1.2.2.7.1.7 Kapittel 8. Arbeid i omgivelser som kan medføre eksponering for biologiske faktorer \(Arbeidsplassforskriften\)](#)
[1.2.2.3.5 Kapittel 6. Arbeid i omgivelser som kan medføre eksponering for biologiske faktorer \(Forskrift om utførelse av arbeid\)](#)
[1.2.2.3.18 Kapittel 31. Register over eksponerte arbeidstakere \(Forskrift om utførelse av arbeid\)](#)
[3.1.3.1.8.7 22. Bittskader og infeksjoner - veileder for helsepersonell](#)

6 Siste endringer

22.02.2022 (TDUE): Satt inn innholdsfortegnelse. Ellers uendret tekst.